
STAALNAME - SPEEKSELAFNAME MET SALIVETTE

Opgesteld door: Nancy Sypré

Beoordeeld door: DOC Manager Laboratoriumgeneeskunde, Verantwoordelijken WP
bloedafnamedienst, Verantwoordelijken WP pre- & post-analyse

Goedgekeurd door: Verantwoordelijk KB Endocrinologie, Verantwoordelijk KB Monsterafname (labo &
ziekenhuis) en aderlating

1. DOELSTELLING

Deze procedure beschrijft de werkwijze voor afname van speeksel stalen met Salivette®.

2. TOEPASSINGSGBIED

Deze SOP is van toepassing voor Campus SJ / Endocrinologie - inwendige ziekten

Deze SOP is bestemd voor Verpleegkundigen; Vroedvrouwen

3. DEFINITIES EN AFKORTINGEN

Zie document [AZKBDIN00017](#) "Lijst algemeen gebruikte afkortingen".

Zie document [AZKBDIN00018](#) "Lijst algemeen gebruikte definities".

4. PRINCIPE**4.1 Indicaties**

De salivair cortisolbepaling wordt gebruikt voor het inschatten van de vrije cortisolfractie.

4.2 Contra-indicaties

- Wondjes in de mond of bloedend tandvlees
- Gebruik exogene steroïden
- Kinderen jonger dan drie jaar
- Patiënten met een verhoogd verslikingsgevaar

4.3 Mogelijke verwikkelingen

NVT

5. BENODIGDHEDEN

Salivette®
Schriftelijke of elektronische aanvraagbrief
Labozakje

6. VEILIGHEID EN MILIEU

Er moet gewerkt worden volgens de geldende richtlijnen van de op het laboratorium gehanteerde algemene veiligheidsvoorschriften (zie SOP [AZKBAPR00007](#)).

Aandachtspunten:

- Deze procedure mag niet toegepast worden bij kinderen onder drie jaar.
- Deze procedure mag niet toegepast worden bij patiënten met een verhoogd verslikkingsgevaar.
- De afname dient bij voorkeur net voor het slapengaan plaats te vinden.
- De speekselafname kan pas starten 60 minuten na de laatste orale voedings- of geneesmiddeleninname. Dit om contaminatie met lichaamsvreemde stoffen uit te sluiten.
- Het staal dient zo snel mogelijk naar het laboratorium gebracht te worden. Indien niet mogelijk, dient het staal op koelkasttemperatuur (2°-8°C) bewaard te worden (max 24u).

7. PROCEDURE

7.1.1 Voorbereiding

Informeer de patiënt over het doel van de afname.

De afname is pijnloos. De patiënt dient zelf ook op de hoogte te zijn van alle aandachtspunten onder punt 6.

- 60 min voor afname:
 - Niet eten/drinken
 - Niet de tanden poetsen
 - Niet roken
- 10 min voor afname de mond spoelen met water
- **De afname vindt plaats net voor het slapengaan**
- De handen wassen/drogen

7.1.2 Uitvoering

- Open de dop bovenaan de Salivette®
- Haal het wattenrolletje uit de tube
- Plaats het wattenrolletje in de mond gedurende twee minuten zonder te kauwen. Indien er weinig speekselvorming is moet het watje langer ter plaatse blijven.
- Plaats het verzadigde wattenrolletje terug in de tube
- Sluit de Salivette® opnieuw met de dop

7.1.3 Nazorg

- Noteer altijd het afnametijdstip
- Als het monster niet direct verzonden wordt, moet de Salivette® bewaard worden in de koelkast en in de loop van de volgende ochtend binnen gebracht worden in het labo

7.1.4 Rapportage

De afname (of geplande afname) dient in het patiëntendossier vermeld te worden.

8. OPMERKINGEN

Het wattenrolletje is een natuurlijk product en kan daardoor soms lichte kleurverschillen, onzuiverheden of vlekken vertonen.

9. NOODPROCEDURE

NVT

10. VERWIJZINGEN

Nummer	Titel
AZKBDIN00017	Lijst algemeen gebruikte afkortingen
AZKBDIN00018	Lijst algemeen gebruikte definities
AZKBAPR00007	Veiligheidshandboek
www.sarstedt.com	Salivette Cortisol instructions for use